

Nr 76

Av herr **Wiklund** i Stockholm, *angående enskild organisations kostnader för frivillig tjänst i u-land.*

Enligt en PM av den 15 augusti 1968 med regler för u-landsbistånd genom *enskilda* organisationer, vilken PM:s innehåll godkänts av SIDA:s styrelse den 9 augusti 1968, kan numera glädjande nog sådant bistånd även avse andel av sådan organisations kostnader för frivilligarbetare i u-länderna (d. v. s. vad som brukar kallas "fredskårsverksamhet", vilket uttryck organisationerna av olika skäl dock numera undviker att använda). Reglerna för nu avsedda nya typ av bistånd synes dock på vissa punkter inte vara ändamålsenligt utformade, varför dessa torde behöva justeras. Behovet härav vitsordas av berörda enskilda organisationer och avser följande punkter.

Enligt regeln 2.3.3 i ovannämnda PM kan statligt bidrag utgå "som andel av i förväg budgeterade och av SIDA godkända totalkostnader". Det förhåller sig emellertid ofta så, att en organisations engagemang inte ens kan övervägas — särskilt inte till omfattningen — än mindre planeras utan att den i förväg får åtminstone en ungefärlig uppfattning om vilka ekonomiska resurser, som kan stå till förfogande. Enligt regeln 2.4 kan bidrag till "planering av projekt" inte alls utgå. Det synes rimligt att *preliminära* besked om storleken av bidrag till en eventuell frivilligverksamhet kan lämnas samt att i de fall planering av en sådan verksamhet leder till att denna realiserar bidrag till planeringen kan lämnas retroaktivt. Inte heller "till resor för deltagande i konferenser eller kurser" (utom kurser ingående i SIDA:s utbildning av frivilligarbetare) kan bidrag utgå (jfr regeln 2.4). Detta generella hinder för bidrag borde kunna uppmjukas. Resebidrag borde kunna utgå t. ex. för deltagande i kurser och konferenser, då dessa behandlar frågor av vikt för frivilligtjänst, för upprätthållande av kontakt mellan administrerande organisation och fältverksamheten, för resor där frivilligarbetaren studerar annan frivillig u-landsverksamhet i tjänstgöringslandet (eller närliggande land) samt för resor, som möjliggör ett aktivt utbyte av tjänsteerfarenheter mellan frivilligarbetare.

Enligt regeln 2.3.4 slutligen kan endast "i undantagsfall" bidrag lämnas till administrationskostnader för enskild organisations frivilligtjänst i något u-land "under förutsättning att dessa är direkt hänförliga till kostnader för av SIDA stödd insats". Uttrycket "i undantagsfall" är vagt och borde redan av detta skäl utmönstras. För att frivillig u-landstjänst skall kunna

fullgöras på ett verkligt effektivt sätt ställs inte bara stora krav på frivilligarbetaren — hans personlighet, utbildning etc. — utan också på den administrerande organisationen. Administrationen måste ses som en integrerande del av frivilligtjänsten och bör därför vara bidragsberättigad.

Enligt min mening är det angeläget att frivilligtjänst i u-länderna i enskilda organisationers regi såsom en viktig fredsfrämjande funktion så mycket som möjligt stimuleras genom generösa principer för statsbidragsgivningen. Det är värt uppskattning att SIDA nu medger statsbidrag till sådan tjänst. Samtidigt måste dock med beklagande konstateras att de meddelade reglerna för det statliga stödet — särskilt på de ovan berörda punkterna — fått en relativt restriktiv utformning.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen ville uttala sig för en uppmjukning av reglerna 2.3.3, 2.3.4 och 2.4 i SIDA:s PM den 15 augusti 1968 angående u-landsbistånd genom enskilda organisationer på sätt i motionen närmare angivits med syfte att därigenom öka stimulans-effekten av utvidgningen av detta bistånd till att omfatta även bidrag till dessa organisationers kostnader för frivilligarbetare i u-landstjänst.

Stockholm den 21 januari 1969

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm
